

commissie voor de milieu-effectrapportage

VOORLOPIG TOETSINGSADVIES OVER
HET MILIEU-EFFECTRAPPORT
STADSGEWESTPARK NOORDDIJK (GRONINGEN)

172-70
18 mei 1989

INHOUDSOPGAVE

	<u>Pagina</u>
1. INLEIDING	1
2. SAMENVATTING VAN HET ADVIES	2
3. ALGEMEEN, VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER	4
4. PROBLEEMSTELLING EN DOEL	4
5. DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN DE REDELIJKERWIJS IN BESCHOUWING TE NEMEN ALTERNATIEVEN	5
5.1 De voorgenomen activiteit en de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven	5
5.2 Het meest milieuvriendelijke alternatief	6
6. PLAATSING INITIATIEF IN BESTAANDE BELEIDSKADERS	6
7. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE AUTONOME ONTWIK- KELING DAARVAN	7
8. BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	8
9. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN TEN OPZICHTE VAN HET REFERENTIEMODEL	8
10. OVERZICHT VAN LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE	9
12. SAMENVATTING VAN HET MER	9
11. EVALUATIE ACHTERAF	10

BIJLAGEN

1. Samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage
2. Overzicht van inspraakreacties

1. INLEIDING

Voor de aanleg van het stadsgewestpark Noorddijk in de gemeenten Groningen, Bedum en Ten Boer, is een wijziging nodig van bestemmingsplannen van de gemeenten Groningen en Bedum. Voor het vaststellen van deze bestemmingsplannen is de procedure van milieu-effectrapportage gevolgd en is een milieu-effectrapport opgesteld.

Initiatiefnemers bij deze m.e.r.-procedure zijn de gemeenten Groningen en Bedum, waarbij de gemeente Groningen het voortouw heeft. Bevoegd gezag is de gemeenteraad van Groningen, die moet besluiten over het op te stellen nieuwe bestemmingsplan voor het Groningse deel van het gebied. Voor het Bedumse deel heeft het college van Burgemeester en Wethouders van Bedum een wijzigingsbevoegdheid, die in werking treedt als het MER is afgerond. Dit college maakt daarom mede deel uit van het bevoegd gezag.

Het bevoegd gezag maakte het MER op 22 maart 1989 bekend. Tot 24 april lag het MER voor een ieder ter inzage en op 11 april werd te Groningen een openbare hoorzitting belegd. Het ontwerp-bestemmingsplan zal naar verwachting in september 1989 ter visie worden gelegd.

Op 12 maart werd het MER toegezonden aan de Commissie voor de milieu-effectrapportage en werd zij in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over het MER, conform artikel 41z van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm).

De Commissie voor de m.e.r. dient een oordeel te geven over het MER, waarbij het toetsingskader wordt gevormd door:

- het gestelde in artikel 41j van de Wabm, mede gelet op de richtlijnen voor de inhoud van het MER, die werden vastgesteld door het bevoegd gezag op 21 juni en 20 juli 1988 op grond van artikel 41o, lid 1 van de Wabm;
- de eis dat het MER geen onjuistheden bevat ex artikel 41w, tweede lid van de Wabm.

Om redenen die staan vermeld in de begeleidende brief, heeft de Commissie besloten een voorlopig advies uit te brengen.

Dit voorlopig toetsingsadvies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage. De samenstelling van deze werkgroep is gewijzigd ten opzichte van die, welke op 27 mei 1988 een advies voor richtlijnen voor de inhoud van het MER uitbracht. Voor de samenstelling van de Commissie wordt verwezen naar bijlage 1.

Conform artikel 41 z, tweede lid van de Wabm heeft de Commissie de tot nu toe via het bevoegd gezag ontvangen opmerkingen in beschouwing genomen. Voor een overzicht van deze reacties wordt verwezen naar bijlage 2. Voorzover deze reacties betrekking hebben op het onderwerp van dit advies, werden zij door de Commissie verwerkt. Zo nodig wordt in dit advies met een voetnoot naar de betreffende opmerking in een reactie verwezen.

Bij de toetsing van het MER is in hoofdlijnen de volgorde aangehouden van de onderwerpen die volgens artikel 41j van de Wabm ten minste aan de orde moeten komen in een MER. Dit komt niet geheel overeen met de indeling van de hoofdstukken in het MER. Bij elk hoofdstuk in dit toetsingsadvies wordt daarom vermeld op welk hoofdstuk en/of paragraaf uit het MER een en ander betrekking heeft.

2. SAMENVATTING VAN HET ADVIES

Vorm en presentatie van het MER

Het MER is een toegankelijk rapport. Door het toevoegen van twee bijlagen is vermeden dat het hoofdrapport te omvangrijk is en te veel detailinformatie bevat.

Probleemstelling en doel (hoofdstuk 3 van het MER)

In de inleiding van het MER wordt als doel van het Stadsgewestpark aangeduid: de vermindering van het tekort aan openluchtrecreatieve voorzieningen voor de stad Groningen en de regio ten noorden en ten oosten van de stad. Uitgangspunt is dat het Stadsgewestpark minimaal zal moeten voorzien in 3000 plaatsen voor landrecreatie en 1000 plaatsen voor water- en amfibische recreatie.

Voorgenomen activiteit (par. 3.2 en hoofdstuk 10 van het MER)

Mede met het oog op de in de bestemmingsplannen te nemen globale besluiten over de inrichting van het stadsgewestpark, de gefaseerde aanleg en het flexibele karakter van het plan is de beschrijving van de voorgenomen activiteit voldoende gedetailleerd.

De alternatieven (hoofdstuk 6 en 10 van het MER)

De Commissie is van mening dat gezien de reeds genomen besluiten over ondermeer de situering van de staatsboswachterij en het door de gemeente aan te leggen bos, de motivering van de keuze van de alternatieven in het MER voldoende is.

De Commissie heeft evenwel met betrekking tot het meest milieuvriendelijke alternatief opmerkingen gemaakt over de mogelijkheden van de toepassing van natuurontwikkeling, waardoor nieuwe ontwikkelingen als zelfregulatie een kans krijgen.

Te nemen en genomen besluiten (hoofdstuk 4 van het MER)

Het MER is opgesteld ten behoeve van de besluitvorming over de wijziging van het Bestemmingsplan "Buitengebied" van de gemeente Bedum en de wijziging van het bestemmingsplan voor het Groningse deel van het stadsgewestpark. Het ontwerp-bestemmingsplan zal eerst in september in procedure worden gebracht. Met de uitvoering van een aantal deelbestekken zal, met gebruikmaking van een tweetal procedures uit de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro), reeds op korte termijn worden begonnen (zie de begeleidende brief).

In het bestemmingsplan zullen besluiten worden genomen over de ruimtelijke hoofdstructuur, de situering van de intensieve recreatieve zone, waaronder de recreatieplas en de zwembad/ijsbaancombinatie, de ontsluiting e.d. Het plan heeft zoals gezegd een globaal karakter. Vanwege de gefaseerde uitwerking zal de totale realisatie van het plan 10-15 jaar in beslag nemen.

Bestaande toestand van het milieu en de autonome ontwikkeling daarvan (hoofdstuk 5 van het MER)

De bestaande toestand en autonome ontwikkelingen zijn in het MER over het algemeen goed weergegeven.

De beschrijving van de vegetatie en van de faunistische waarden van het onderzoeksgebied zijn op voldoende gedetailleerde schaal gebeurd. Hieruit blijkt dat de belangrijkste waarden van het gebied worden gevormd

door de avifauna (met name de tureluur komt in relatief hoge dichtheden voor).

Beschrijving van de gevolgen voor het milieu (hoofdstuk 7 van het MER)

Het MER signaleert een aantal mogelijke knelpunten, die aandacht behoeven bij de uitwerking van de plannen. De knelpunten betreffen o.m.:

- de verkeerskundige ontsluiting (aansluiting op de oostelijke ringweg, Noorddijkerweg, Kluiverboom, sluipverkeer in de wijken);
- de breedte van de bufferzone tussen de zone met intensieve recreatieve voorzieningen en de (uitbreiding van de stadswijken) Lewenborg en Beijum.

Voorts constateert het MER dat het karakter van het landschap en het weidevogelgebied, gelet op de taakstelling van 4000 recreatieplaatsen, ongeacht de invulling van het voornemen, altijd zullen verdwijnen.

Vergelijking van de gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteiten en alternatieven (hoofdstuk 9 van het MER)

De vergelijking van de alternatieven richt zich vooral op het signaleren van een aantal knelpunten. Ook worden aanbevelingen gegeven hoe mogelijke effecten kunnen worden beperkt.

Leemten in kennis en informatie (hoofdstuk 11 van het MER)

De leemten in kennis betreffen voornamelijk onzekerheden over de voorkeuren en wensen van de recreanten en daaruit voortvloeiend onzekerheden over bezoekersaantallen, de voorzieningen die gerealiseerd zullen worden, de beperking van de recreatiedruk op Noord-Drenthe, enz.

Voorts zijn er onzekerheden over de geluidsbelasting voor de bewoners van de stadswijken Beijum en Lewenborg.

De samenvatting van het MER (hoofdstuk 2 van het MER)

De samenvatting geeft een goed beeld van de inhoud van het MER. De samenvatting is ten behoeve van de inspraak tevens als aparte brochure verspreid.

Evaluatie achteraf

Het MER geeft geen informatie over de wijze waarop de milieu-effecten van de aanleg en het gebruik en beheer van het stadsgewestpark zullen worden geëvalueerd.

3. ALGEMEEN, VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER

Het MER is een goed geschreven en over het algemeen toegankelijk document. De detailinformatie is ondergebracht in een tweetal bijlagen (deelrapporten 1 en 2).

In beschouwing genomen dat het MER is gebaseerd op weinig concrete plannen m.b.t. de inrichting van het stadsgewestpark, heeft de Commissie waardering voor de wijze waarop het MER is geschreven. Zij is van mening dat het een goede basis voor de verdere besluitvorming is.

4. PROBLEEMSTELLING EN DOEL (MER, hoofdstuk 1)

Een milieu-effectrapport bevat ten minste: *een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd* (art. 41j, lid 1, sub a van de Wabm).

Motivering van het initiatief

In het MER wordt als doel van het Stadsgewestpark aangeduid: de vermindering van het tekort aan openlucht recreatieve voorzieningen voor de stad Groningen en de regio ten noorden en ten oosten van de stad. Uitgangspunt is dat het Stadsgewestpark minimaal zal moeten voorzien in 3000 plaatsen voor landrecreatie en 1000 plaatsen voor water- en amfibische recreatie. Over deze uitgangspunten, zo wordt gesteld, is overeenstemming tussen gemeenten, provincie en Rijk. Als belangrijk beleidsuitgangspunt wordt tevens vermeld: het verminderen van de recreatiedruk op de bossen van Noord-Oost Drenthe.

Naast genoemde opvangcapaciteit in het kader van het openlucht recreatiebeleid wordt aan het plangebied een belangrijke functie toegekend voor overige recreatievormen. Hierbij wordt gedacht aan het realiseren van een 'regionaal attractiepunt', met als eerste aanzet hiervoor een zwembad/ijsbaan-combinatie. Tenslotte zal het park een uitloofunctie hebben voor de aangrenzende wijken.

In deelrapport 1 (C Analyse recreatie) wordt ingegaan op landelijke ontwikkelingen met de gevolgen voor dagrecreatie, het recreatieve aanbod in de regio en de recreatieve vraag. Uit een confrontatie van ontwikkelingen, vraag en aanbod worden de potenties van het Stadsgewestpark aangegeven.

Integratie - segregatie

De Commissie betreurt dat de suggestie van de Commissie in haar advies voor richtlijnen over het verder uitwerken van een integratiemodel (zie par. 5.3.3) - het zoveel mogelijk ruimtelijk vervlechten van de afzonderlijke elementen, zowel van landschappelijke als van recreatieve functies - niet is overgenomen in de vastgestelde richtlijnen. Hiermee zijn kansen gemist om ervaring op te doen met deze vorm van natuurtechnisch beheer ten behoeve van de recreatieve functie.

5. DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN DE REDELIJKERWIJS IN BESCHOUWING TE NEMEN ALTERNATIEVEN (MER, hoofdstuk 3.2, 6 en 10).

Een milieu-effectrapport bevat ten minste: *een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen* (Wabm, artikel 41j, lid 1 sub b).

5.1 De voorgenomen activiteit en de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven (MER, hoofdstuk 3)

Ligging en begrenzing

Het Stadsgewestpark zal bestaan uit een als park- en bosachtig in te richten gebied van ca. 345 ha, met daarin opgenomen een staatsboswachterij van 125 ha. Daarnaast zullen er mogelijkheden voor recreatief medegebruik worden gerealiseerd in het aangrenzende agrarische gebied van 800 ha. Het MER en het onderhavige advies hebben alleen betrekking op de eerstgenoemde 345 ha.

In het Streekplan provincie Groningen (1985) en het Structuurplan Groningen (1986) zijn de locatie en begrenzing aangegeven van het park- en bosachtig gebied. Hierbinnen liggen de locaties van de Staatsboswachterij en het gemeentelijk bos reeds vast.

Motivatie keuze alternatieven

Gezien de reeds genomen besluiten over het doel van het voornemen, de omvang van het aantal te scheppen recreatieplaatsen, de begrenzing van het stadspark en gelet op het flexibele karakter van het plan en de gefaseerde uitvoering daarvan, was de speelruimte voor het ontwikkelen van alternatieven beperkt tot verschillen in zonering van de voorzieningen en ontsluiting van het park. In het MER zijn een tweetal alternatieven onderscheiden: "geconcentreerd intensief recreatief gebruik (I)" en "verspreid recreatief gebruik (II)". Overigens zou het wellicht beter zijn geweest in plaats van "verspreid recreatief" de term "geconcentreerd lineair" te hanteren.

Voorts zijn een drietal ontsluitingsvarianten ontwikkeld (IA en IB binnen alternatief I en IIA binnen alternatief II). Met betrekking tot de recreatievoorzieningen zijn, bij wijze van rekenvoorbeeld, een vijftal inrichtingsvarianten ontwikkeld binnen de twee alternatieven. Door het variëren van het type park (er worden drie typen park A, B en C onderscheiden met OC waarden van resp. 30, 20 en 10) per zone ontstaan varianten met uiteenlopende ruimte voor toeristische en overige voorzieningen. Voor alle inrichtingsvarianten is uitgegaan van het creëren van een opvangcapaciteit van 4000 recreatieplaatsen. De term opvangcapaciteit wordt geïntroduceerd (deelrapport II C). Deze term (OC=opvangcapaciteit) wordt in het hoofdrapport overigens niet verklaard.

5.2 Het meest milieuvriendelijk alternatief

Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief, waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast (Wabm, artikel 41j, lid 3).

Zoals beschreven in het MER zullen de tureluurs uit het gebied verdwijnen. In het kader van het meest milieuvriendelijke alternatief had aan het voorkómen hiervan aandacht besteed kunnen worden. De Commissie wijst in dit verband op de mogelijkheid een vervangend gedeelte van ca. 30 ha te creëren (b.v. ten oosten van de geprojecteerde bossen). Door een specifiek beheer (wijze van bemesting, wijziging grondwaterstand) is een geschikte biotoop voor natuurbeheer te realiseren. Ervaringen hiermee zijn opgedaan in Noord-Holland (Westwouderpolder)[1].

Ten opzichte van de oorspronkelijke opzet valt op, dat de samenstelling van de bossen niet tegemoetkomt aan de recreatieve functie ervan; de voorgenomen samenstelling met 65% populieren, komt vrijwel uitsluitend tegemoet aan de produktiefunctie. De oorspronkelijk voorgenomen integrale vorm van natuurvriendelijk beheer, gericht op natuurontwikkeling, komt hierdoor in de knel.

Er is een wetenschappelijke discussie gaande over de inzet van grote grazers voor het beheer. Deze discussie zou van belang kunnen zijn voor het Stadsgewestpark. Met dit natuurtechnisch beheer is een toename van de diversiteit van de avifauna en vegetatie wellicht te combineren met een sterke besparing van de kosten van beheer en onderhoud. Bovendien zou een grotere aantrekkelijkheid voor de recreant kunnen worden gecreëerd.

6. PLAATSING INITIATIEF IN BESTAANDE BELEIDSKADERS (MER, hoofdstuk 4)

Een milieu-effectrapport bevat ten minste: *een aanduiding van de besluiten, bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van overheidsorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven (artikel 41j, lid 1, sub c).*

Het MER is opgesteld ten behoeve van de besluitvorming over de wijziging van het Bestemmingsplan "Buitengebied" van de gemeente Bedum en de wijziging van het bestemmingsplan voor het Groningse deel van het stadsgewestpark. De ontwerp-bestemmingsplannen zullen in september in procedure worden gebracht.

In het bestemmingsplan zullen besluiten worden genomen over de ruimtelijke hoofdstructuur, de situering van de intensieve recreatieve zone, waaronder de recreatieplas en de zwembad/ijsbaancombinatie, de ontsluiting e.d. Het plan heeft zoals gezegd een globaal karakter. De Commissie heeft het MER beoordeeld op het criterium of voor de besluitvorming over

1 Zie in dit verband ook bijlage 2, inspraakreactie nr. 1.

het Bestemmingsplan voldoende informatie wordt gegeven (zie ook hoofdstuk 3).

Bij de nadere uitwerking van het voornemen zullen zowel op het publiekrechtelijk vlak (vergunningvoorschriften) als op het privaatrechtelijk vlak (convenanten) voorzieningen getroffen kunnen worden om aan de milieubelangen tegemoet te komen.

Overigens is de Commissie van mening, dat indien bij de concrete uitwerking sterk wordt afgeweken van de plannen, moet worden bezien of wellicht opnieuw m.e.r. toegepast zal moeten worden.

7. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE AUTONOME ONTWIKKELING DAARVAN (MER, hoofdstuk 5)

Een milieu-effectrapport bevat ten minste: *een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien die activiteit noch de alternatieven worden ondernomen* (Wabm, artikel 41j, lid 1, sub d).

a. Abiotische kenmerken

In het deelrapport 1 (A 1) wordt een uitgebreide beschrijving gegeven van bodem, fysische geografie, water en lucht. Voorts wordt een korte passage gewijd aan geluid.

b. Biotische kenmerken

Vegetatie

De vegetatie-inventarisatie is in 1978 verricht en op kleine schaal (1:100.000) weergegeven. Desalniettemin lijkt de conclusie gerechtvaardigd dat het gebied bestaat uit (vrij) algemene soorten en vegetatietypen.

Fauna

De inventarisatie en beschrijving van de faunistische waarden van het onderzoeksgebied is beknopt en beperkt tot de avifauna. In deelrapport 1 (A 2.3) worden tellingen uit 1978 en 1986 weergegeven. Hieruit wordt geconcludeerd dat het een "goed weidevogelgebied" betreft. Deze NWC[2] kwalificatie is vooral gebaseerd op het voorkomen in relatief (d.w.z. gezien het feit dat het hier een gebied tussen twee woonwijken betreft) grote dichtheden van de Tureluur (6 broedparen op 30 ha). Informatie over overige soortengroepen ontbreekt (b.v. amfibieën en vissen)[3]. Wel wordt een beschouwing gegeven over de ecologische infrastructuur.

c. landschap

In deelrapport 1 (B) wordt een uitgebreide beschrijving gegeven van het landschap in groter en nauwer verband.

2 Natuurwetenschappelijke Commissie.

3 Zie bijlage 2, inspraakreactie nr. 3.

8. BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU (MER, hoofdstuk 7)

Een milieu-effectrapport bevat ten minste: *een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de beschreven alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven* (Wabm, artikel 41j, lid 1, sub e).

De effectbeschrijvingen in het MER zijn kwalitatief. Dit is onvermijdelijk gezien het flexibele karakter en globale niveau van het plan. De effecten zijn over het algemeen neutraal beoordeeld (bodem, grondwater, oppervlaktewater en vegetatie). Uitzondering hierop vormen de effecten op de avifauna: elke ingreep, en zelfs de autonome ontwikkeling van het milieu, zal leiden tot het verdwijnen van het kleine weidevogelgebied (zie echter par. 5.2 van dit advies). De beschrijving van de effecten van aanleg en beheer en gebruik zijn naar het oordeel van de Commissie voldoende gedetailleerd.

Met betrekking tot de inrichtingsvarianten zijn, met uitzondering van het aspect geluid weinig verschillen geconstateerd. De alternatieven met concentratie- (I) en spreiding (II) van de intensieve recreatieve voorzieningen zullen uiteraard enigszins verschillen ten aanzien van de geluidbelasting die kan ontstaan voor de bewoners van de aangrenzende woonwijken.

De ontsluitingsvarianten verschillen eveneens met betrekking tot het aspect geluid als gevolg van de verschillen in de verkeersafwikkeling.

Het MER signaleert een aantal mogelijke knelpunten, die aandacht behoeven bij de uitwerking van de plannen. De knelpunten betreffen o.m.:

- de verkeerskundige ontsluiting (aansluiting op de oostelijke ringweg, Noorddijkerweg, Kluiverboom, sluipverkeer in de wijken)
- de breedte van de bufferzone tussen de zone met intensieve recreatieve voorzieningen en de (uitbreiding van de stadswijken) Lewenborg en Beijum (blz. 89)

Voorts constateert het MER dat het karakter van het landschap en het weidevogelgebied, gelet op de taakstelling van 4000 recreatieplaatsen, ongeacht de invulling van het voornemen, altijd zullen verdwijnen. De Commissie merkt op dat het weidevogelgebied niet zou hoeven te verdwijnen indien men hiervoor vervangende voorzieningen zou wensen (zie par. 5.2)

9. VERGELIJKING ALTERNATIEVEN TEN OPZICHTE VAN HET REFERENTIEMODEL (MER, hoofdstuk 9 en 10).

Een milieu-effectrapport bevat ten minste: *een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven* (Wabm, artikel 41j, lid 1, sub f).

Gezien de beperkingen waarmee de opstellers van het MER dienden te werken - flexibele plannen, gefaseerde uitvoering - dient aan de alterna-

tieven beperkte waarde te worden toegekend. Zij dienen vooral om de mogelijke ontwikkeling aan te geven en zijn, met uitzondering van de ontsluitingsvarianten, niet te beschouwen als reële alternatieven.

De opstellers zijn er in geslaagd de effecten zodanig in kaart te brengen dat een scala van ontwikkelingen van het stadsgewestpark nog steeds past bij het MER.

De gekozen opzet van het globale bestemmingsplan leidt er toe dat het MER niet meer kan opleveren dan de mogelijke knelpunten, waarmee bij de detailplanning rekening dient te worden gehouden.

Het MER geeft een reeks van aanbevelingen voor beperking van mogelijke effecten. De Commissie zou graag weten op welke wijze deze aanbevelingen voor maatregelen een meer dan vrijblijvend karakter zullen worden gegeven en bijvoorbeeld betrokken kunnen worden bij Hinderwetprocedures voor recreatieve voorzieningen (ijsbaan, zwembad e.d.). Zie in dit verband ook hoofdstuk 6.

10. OVERZICHT VAN LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE (MER, hoofdstuk 10).

Een milieu-effectrapport bevat ten minste: *een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens* (art. 41j, lid 1, sub g van de Wabm).

De leemten in kennis betreffen voornamelijk onzekerheden over de voorkeuren en wensen van de recreanten en daaruit voortvloeiend onzekerheden over bezoekersaantallen, de voorzieningen die gerealiseerd zullen worden, de beperking van de recreatiedruk op Noord-Drenthe, enz.

Voorts zijn er enige onzekerheden over de geluidsbelasting van de diverse voorzieningen voor de bewoners van de stadswijken Beijum en Lewenborg⁴, dit in verband met onzekerheden over de wijze van inrichting van de voorzieningen. Hiervoor kunnen door middel van latere besluitvorming regels worden gesteld.

11. SAMENVATTING VAN HET MER (MER, hoofdstuk 2).

Een milieu-effectrapport bevat ten minste: *een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven* (Wabm, artikel 41j, lid 1, sub h).

De samenvatting geeft een goed beeld van de inhoud van het MER. De samenvatting is ten behoeve van de inspraak tevens als aparte brochure verspreid.

4 Zie ook bijlage 2, inspraakreacties nrs 1 en 2.

12. EVALUATIE ACHTERAF

Het MER geeft nog geen informatie over de wijze waarop de milieu-effecten van de aanleg en het gebruik en beheer van het park en duurzaam zullen worden gevolgd. Dit inzicht is gewenst om na te gaan, of onvoorziene milieugevolgen optreden en of milieugevolgen nadeliger uitpakken, dan was voorspeld. Dit evaluatieprogramma zal door bevoegd gezag opgesteld dienen te worden.

B I J L A G E N

BEHORENDE BIJ

HET VOORLOPIG TOETSINGSADVIES
OVER HET MILIEU-EFFECTRAPPORT
STADSGEWESTPARK NOORDDIJK (GRONINGEN)

(Bijlagen 1 en 2)

Zandvoort-Ordening & Advies

BETREFT: Groningen stadsgewestpark

Het systeem van planwijziging maakt realisering van delen van de ruimtelijke hoofdstructuur te weten de landschappelijke verdichting door bossen (artikel 3.1. Ruimtelijke Hoofdstructuur d) afhankelijk van het toepassen van deze wijzigingsbevoegdheid. Het gaat daarbij om omvangrijke delen van het plan. Hetzelfde geldt voor de in dezelfde paragraaf genoemde voorzieningen, als de fietsroute (f) en de recreatieplas van 20 hectare (h).

De keus van de gemeente voor een wijziging is toch wel begrijpelijk, al zou voor de betrokkenen, burgers, maar ook de in het gebied nog werkzame agrariërs, meer duidelijkheid over de toepassing van dit instrument wel gewenst zijn. In afwachting van de aankoop, maar ook vanwege de nabijgelegen woonwijken Beyum en Lewenborg heeft de gemeente de ontwikkelingsmogelijkheden van de aanwezige agrariërs nagenoeg bevroren. (Overigens hebben deze blijkens de plankaarten weinig bebouwing.) Slechts van de bedrijven op plankaart 2 zou daarbij sprake kunnen zijn van planschade (artikel 49 W.R.O.) ten laste van het bestemmingsplan stadsgewestpark.

De gemeente heeft/had een paar mogelijkheden om de potentiële bosgronden te bestemmen:

- 1. uitwerking : past niet in het globale karakter van het plan
- 2. rechtstreeks : geeft problemen met bouwmogelijkheden voorlopig nog functionerende agrarische bedrijven. Technisch oplosbaar. De financiële paragraaf verschaft in dat geval inzicht over de financiële ruimte om tot aankoop/onteigening over te gaan
- 3. voorlopige bestemming : de gemeente is onzeker over het tijdstip van realisering, dus geen juridische mogelijkheid
- 4. wijziging : resterende mogelijkheid. Geeft in ieder geval aan, dat de gemeente voornemens is gedurende de planperiode (10 jaar) tot realisering over te gaan. De wijzigingsprocedure behoeft een aankoop/onteigening niet in de weg te staan. Veel zekerheid over de toepassing wordt echter niet verschaft.

BETREFT: Groningen stadsgewestpark

Het opgestelde bestemmingsplan maakt realisering van delen van de ruimtelijke hoofdstructuur te weten de landschappelijke verdichting door bossen (artikel 3.1 Ruimtelijke Hoofdstructuur d) afhankelijk van het toepassen van een wijzigingsbevoegdheid ex artikel 11 WRO. Het gaat daarbij om omvangrijke oppervlakten van het plangebied. Hiermee geeft de gemeente aan dat zij van plan is gedurende de planperiode het bosgebied te realiseren, maar op dit moment nog niet zo ver is (met name in financieel opzicht) om dat waar te maken. (Planwijziging ex artikel 11 WRO betekent een versnelde juridische procedure ten opzichte van ^{een} wijziging die niet op deze wijze in het bestemmingsplan is aangegeven.)

De keus van de gemeente voor het toepassen van een dergelijke wijzigingsbevoegdheid is op zich begrijpelijk, al zou voor de betrokkenen, burgers, maar ook de in het gebied nog werkzame agrariërs, meer duidelijkheid over de toepassing van dit instrument wel gewenst zijn. In afwachting van de aankoop, maar ook vanwege de nabijgelegen woonwijken Beyum en Lewenborg heeft de gemeente de ontwikkelingsmogelijkheden (te weten uitbreiding van het bedrijf door bebouwing) van de aanwezige agrariërs nagenoeg bevroren. (Overigens hebben deze blijkens de plankaarten weinig bebouwing). Slechts van de bedrijven op plankaart 3 zou daarbij sprake kunnen zijn van planschade (artikel 49 W.R.O.) ten laste van het bestemmingsplan stadsgewestpark.

De gemeente heeft/had een paar mogelijkheden om de potentiële bosgronden te bestemmen:

1. uitwerking : past niet in het globale karakter van het plan (globaal gebiedsplan)
2. rechtstreeks : geeft problemen met bouwmogelijkheden voorlopig nog functionerende agrarische bedrijven. Technisch oplosbaar. De financiële paragraaf verschaft in dat geval inzicht over de financiële ruimte om tot aankoop/onteigening over te gaan

3. voorlopige

bestemming : de gemeente is onzeker over het tijdstip van realisering, dus geen juridische mogelijkheid

4. wijziging : resterende mogelijkheid. Geeft in ieder geval aan, dat de gemeente voornemens is gedurende de planperiode (10 jaar) tot realisering over te gaan. De wijzigingsprocedure behoeft een aankoop/onteigening niet in de weg te staan. Veel zekerheid over de toepassing wordt echter niet verschaft.

Dit overziend resteren 2 en 4 dus als enige reële mogelijkheden.

Waarschijnlijk heeft de gemeente op grond van onzekerheid over het tijdstip van ter beschikking komen van voldoende financiële middelen en wellicht ook uit onzekerheid over de precieze begrenzing van het aan te leggen bosgebied in relatie tot de aanwezige eigendomsverhoudingen en aankoopmogelijkheden gekozen voor het opnemen van het bosgebied in dit bestemmingsplan via planwijziging.

Controle van deze situatie via het m.e.r.-instrument "evaluatie" lijkt op dit moment voor de hand liggender dan via het bestemmingsplan. Zeker, omdat de

3 maanden stop bij 9a
geen koopprocedures meer.
geen ARO's benoemd

hoppelen concept wijziging a
deerna uitvoeren m.e.r.
procedure.

bedrijf
in de
loop van
de tijd

Commissie m.e.r. in feite weinig bevoegdheid heeft om daarover opmerkingen te maken.

BIJLAGE 1

SAMENSTELLING VAN DE WERKGROEP VAN DE COMMISSIE
VOOR DE MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE

De werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage die het onderhavige voorlopige toetsingsadvies heeft opgesteld, is als volgt samengesteld:

dhr. A.P.H.M. Boonman, wonende te Brunssum
dr. H. Cohen, wonende te Bilthoven (voorzitter)
dr.ir. A.J. Flach, wonende te Overveen
drs. G.M.R.A. van Oort, wonende te Zeist
mr. E. van Rosmalen, wonende te Zwolle (secretaris)
dr. H.E. van de Veen, wonende te Terwolde

BIJLAGE 2

LIJST VAN INSPRAAKREACTIES

nr.	datum	Persoon of instantie	Datum v. ont- vangst Gem. Groningen	Datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20-4-'89	Verslag van de op 11 april te Groningen gehouden hoorzitting	20-4-'89	26-4-'89
2.	10-4-'89	D.J. Ronner, Groningen	13-4-'89	26-4-'89
3.	21-4-'89	M. Kalk, Groningen	24-4-'89	26-4-'89
4.	28-4-'89	Regionaal Inspecteur van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne, Groningen	02-5-'89	09-5-'89